

พืชวงศ์หญ้าอาหารสัตว์ เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

การปลูกหญ้าอาหารสัตว์

การปลูกหญ้าอาหารสัตว์นอกจากเกษตรกรจะได้อาหารสัตว์คุณภาพดี เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ และเป็นรายได้เสริมแล้วนั้น นอกจากนี้ ยังมีประโยชน์ในการคลุมดินเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ดังนี้

1. ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ต้นหญ้ามักทำหน้าที่รับน้ำฝนและช่วยลดแรงกระแทกจากน้ำฝนก่อนตกลงสู่พื้นดิน ทำให้น้ำฝนค่อยๆซึมผ่านลงสู่พื้นดินอย่างช้าๆ ลดปริมาณและชะลอความเร็วของน้ำไหลมา
2. รักษาความชื้นและควบคุมการระเหยน้ำจากผิวดินเมื่อมีหญ้าเจริญเติบโตปกคลุมผิวดินจะช่วยลดอุณหภูมิพื้น ป้องกันความร้อนจากแสงแดด และทำให้การคายระเหยน้ำช้าและลดน้อยลงดินจึงมีความชุ่มชื้นมากขึ้นในบริเวณที่มีพืชปกคลุม
3. เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ พืชวงศ์หญ้าเป็นพืชอายุหลายปี สามารถสลายตัวเป็นเศษซากพืชในพื้นที่ปลูกช่วยเพิ่มอินทรียวัตถุ ช่วยดูดซับธาตุอาหารอื่นไว้ในอนุภาคดินทำให้ดินมีธาตุอาหารเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะไนโตรเจนและคาร์บอน

หญ้าแพงโกลา

(*Digitaria ariantha*; syn. *D. decumbens*)

มีลำต้นกึ่งตั้งกึ่งเลื้อยเมื่ออายุมากขึ้นลำต้นจะทอดนอนไปตามพื้นดินมีรากและหน่อออกไปตามข้อทุกข้อ มีใบดก ใบเล็กเรียวยาว อ่อนนุ่มโดยปกติแล้วไม่มีดอก หรือมีดอกแต่ไม่ติดเมล็ดการปลูก

1. พื้นที่ลุ่ม ทำเทือกแบบนาหว่านน้ำตม ใช้ก่อนพันธุ์ 200-250 กิโลกรัมต่อไร่โดยกดก่อนพันธุ์จนน้ำ แฉะถึงไว้ 1 สัปดาห์ แล้วระบายน้ำออก ต้นหญ้าจะเริ่มแตกต้นอ่อน
2. พื้นที่ดอนหลังจากไถพรวนแล้ว ปลูกได้ 2 คือ
 - 2.1 หว่านให้เต็มพื้นที่แล้วไถกลบหน้าดินไม่เกิน 10 เซนติเมตร
 - 2.2 วางก่อนพันธุ์ระยะระหว่างแถว 30 เซนติเมตร โดยวางเรียงก่อนพันธุ์ต่อกันเป็นแถวใช้ดินกลบเล็กน้อยให้เหลือส่วนยอดไว้ และเหยียบให้แน่น ควรให้น้ำทันทีหลังปลูก ภายใน 5-7 วัน หญ้าจะเริ่มแตกยอดอ่อน

หญ้าไรต์ (*Chloris gayana*)

เป็นหญ้าที่มีอายุหลายปี เป็นหญ้าที่มีลำต้นกอสูง ประมาณ 60 เซนติเมตร มีไหล และมีส่วนของลำต้นเลื้อยไปตามดิน คลุมดิน ระบบรากลึก ช่อดอกแตก เป็นแฉกหลายแฉก คล้ายตีนนก ติดเมล็ดดีมาก ขึ้นได้ดีในที่ดอนการปลูก หว่านหรือโรยเมล็ดเป็นแถว อัตรา 2 กิโลกรัมต่อไร่ ระยะห่างระหว่างแถว 50 เซนติเมตร ก่อนหว่านเมล็ดควรผสมกับทรายหรือขี้เลื่อยก่อนหว่านเนื่องจากเมล็ดหญ้าไรต์มีน้ำหนักเบาและมีขน

หญ้ารูซี่ (*Brachiaria ruziziensis*)

เป็นหญ้าอายุหลายปีลำต้นกึ่งตั้งกึ่งเลื้อยมีเหง้าใต้ดินและมีลำต้นอีกส่วนเจริญเหนือดิน ลำต้นมีลักษณะทรงกลม ผิวเกลี้ยง สีม่วงเข้ม ไม่มีขน ใบสีเขียว ปลายแหลมแทงออกบริเวณข้อของลำต้น ออกดอกเป็นช่อ 5-7 ช่อ เจริญเติบโตได้ดีในที่ดอน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ระบายน้ำดี การปลูก หว่านหรือโรยเมล็ดเป็นแถวอัตรา 2 กิโลกรัมต่อไร่ ระยะห่างระหว่างแถว 50 เซนติเมตร

